

РЕШЕНИЕ

№ 7007

гр. София, 17.12.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, XIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 16.11.2012 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Весела Павлова

ЧЛЕНОВЕ: Росица Бузова

Мария Попова

при участието на секретаря М. Велева и при участието на прокурора Костов, като разгледа дело номер **5585** по описа за **2012** година докладвано от съдия Росица Бузова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл.208–чл.228 АПК, вр. чл.63, ал.1, изр.2 ЗАНН.

Образувано е касационна жалба на Комисията за финансов надзор (КФН) – С. срещу решение от 06.03.2012 г. по НАХД № 13700/11 г. на СРС, НО, 9 с-в, с което е отменено наказателно постановление (НП) № Р-10263/15.03.2011 г. на заместник–председателя на КФН, ръководещ управление “Застрахователен надзор” за наложените на [фирма] – С. за нарушения на чл.317а, ал.3 КЗ две имуществени санкции по чл.319, ал.1, т.2 КЗ, всяка размер на 1 000 лв. С подробно изложени съображения за неправилност на решението поради нарушение на закона по чл.348, ал.1, т.1 вр. чл.63, ал.1, изр.2 ЗАНН, касаторът иска то да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което да се потвърди наказателното постановление.

Ответникът [фирма] не изрази становище по касационната жалба.

СГП даде заключение, че обжалваното решение следва да се остави в сила като законосъобразно постановено.

Административен съд София – град намира, че касационната жалба е допустима - подадена е от надлежна страна по чл.210, ал.1 АПК, вр. чл.63, ал.1, изр.2 ЗАНН в 14-дневния срок по чл.211, ал.1 АПК, вр. чл.63, ал.1, изр.2 ЗАНН срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол.

Разгледана по същество е неоснователна по следните съображения:

Според задължителните за тази инстанция съгласно чл.220 АПК вр. чл.63, ал.1, изр.2 ЗАНН фактически установявания на Софийския районен съд, ЗАД “А.” е вписано в

Търговския регистър с ЕИК[ЕИК] и има издаден от КФН лиценз за застрахователна дейност "Общо застраховане". При проверка за подадените от дружеството справки за сключени договори за задължителната застраховка "Гражданска отговорност", актюер от Управление "Застрахователен надзор" установил представяне в КФН от ЗАД "А." на информация за полици № 111101008В090378/31.05.2010 г. и № 111101008А568822/07.03.2010 г. на 20.07.2010 г. и 23.07.2010 г. при закъснение от 50 и 138 дни съответно. За случая бил съставен АУАН № Р-06798/30.09.2010 г., по който било издадено НП № Р-10-263/15.03.2011 г., с което на ЗАД "А." за представяне в КФН на информация за тези застрахователни договори по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите по реда на чл.294, ал.4 вр. ал.1 КЗ в периода след 46-ия ден от датата на тяхното сключване, в нарушение на чл.317а, ал.3 КЗ са наложени на основание чл.319, ал.1, т.2 КЗ две имуществени санкции, всяка в размер на 1000 лв.

Софийският районен съд е отменил наказателното постановление като материално незаконосъобразно. Приел, че чл.317а, ал.3 и чл.319, ал.1 КЗ са санкционни и препращащи норми, които самостоятелно не предвиждат правила за поведение, подлежащи на спазване от застрахователите. Затова се явявали приложими за неизпълнение на задължението за предоставяне на информация за сключен застрахователен договор по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите по реда на чл.294, ал.4 вр. ал.1 КЗ. Задължени по последните разпоредби, обаче, били единствено застрахователите по чл.8, ал.1, т.2 КЗ от друга държава членка при условията на правото на установяване и на свободата на предоставяне на услуги. Към тях били създадени завишени изисквания за предоставяне на информация както към Гаранционния фонд (ГФ), така и към КФН предвид облекчения ред за осъществяване на застрахователна дейност на територията на страната и ограничените контролни правомощия на КФН спрямо тях - чл.48 – 55 КЗ. Първоинстанционният съд е заключил, че лицензираните от КФН застрахователи не са адресати на задължението по чл.294, ал.4 вр. ал.1 КЗ за предоставяне на информация относно договорите по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите на КФН, поради което незаконосъобразно ЗАД "А." е бил санкциониран по чл.319, ал.1, т.2 вр. чл.317а, ал.3 КЗ за неизпълнението му.

Административен съд София-град при извършената касационна проверка по чл.218 АПК вр. чл.63, ал.1, изр.2 ЗАНН прие следното:

Член 317а КЗ е административнонаказателна разпоредба от Част седма на КЗ, озаглавена "Отговорността при предоставяне на информация по чл.294". Алинея 1 на чл.317а КЗ постановява, че застраховател, предоставил информация за сключен застрахователен договор по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите по реда на чл.291, ал.1 и 4 КЗ в периода от 8-ия до 45-ия ден от датата на неговото сключване, се наказва с имуществена санкция в размер на 20 лв. При закъснение по-голямо от това по ал.1, съгласно чл.317а, ал.3 КЗ се налагат наказанията по чл.319 КЗ. Тоест чл.317а КЗ урежда административнонаказателна отговорност за нарушения при предоставянето на информация по чл.294 КЗ, без да разширява обхвата на това задължение и да променя реда за изпълнението му. Така чл.317а, ал.3 вр. ал.1 КЗ чрез изрично препращане регламентира само административното наказване при неспазване на правилата за предоставяне на информация по чл.294, ал.1 и 4 КЗ.

Член 294, ал.1 КЗ постановява, че всеки застраховател, който предлага задължителна

застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и/или задължителна застраховка "Злополука" на пътниците в Р. Б. посредством установяване или при условията на свободата на предоставяне на услуги представя на Информационния център на ГФ ежеседмично до втория работен ден на следващата седмица справка за всички сключени и прекратени застрахователни договори към края на предходната седмица. Алинея 4 на чл.294 ТЗ изисква тази справка по ал.1 да се предоставя и на КФН.

ЗАД "А." не е адресат на тези задължения, тъй като статусът му не е изискуемият от чл.294, ал.4 вр. ал.1 КЗ. Това е акционерно дружество, учредено по българското право, със седалище в С., титуляр на лиценз, получен при условията и по реда на КЗ, вписано във водения от КФН публичен регистър. С оглед на това застрахователната му дейност в Р. Б. като държава членка по произход по § 1, т.20, б."а" от ДР на КЗ не е в резултат на упражнено право на установяване по глава 2, дял IV „Свободно движение на хора, услуги и капитали” от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), което включва съгласно чл.49 и чл.52 ДФЕС забрана на ограниченията при създаване на търговски представителства, клонове или дъщерни дружества от граждани и дружества на всяка държава членка на територията на друга държава членка, и право на достъп до и упражняване на съответната дейността при условията, определени от правото на държавата по установяването за нейните собствени граждани и дружества. ЗАД "А." не е учредено в Р. Б. от граждани или дружества на друга държава членка на Европейския съюз на база гарантираното от чл.49 и чл.52 ДФЕС право на установяване. ЗАД "А." не предлага задължителните застраховки по чл.294, ал.1 КЗ и при условията на свободата на предоставяне на услуги, гарантирана с чл.56 вр. чл.62 вр. чл.54 от глава III „Услуги”, дял IV ДФЕС по отношение на гражданите и дружествата, които са се установили в държава членка, различна от тази, в която се намира лицето, за което са предназначени услугите. При положение, че чл.294, ал.1 КЗ изрично изисква посочените в нея задължителни застраховки да се предлагат в Р. Б. от застрахователи „посредством установяване или при условията на свободата на предоставяне на услуги”, нормата сама ограничава обхвата си до дружества, които извършват тази дейност само на база правото на установяване чл.49 вр. чл.52 ДФЕС или свободата на предоставяне на услуги по 56 вр. чл.62 вр. чл.54 ДФЕС. Те следва да се тълкуват и прилагат единствено по смисъла, значението и целите, които произтичат от правото на Европейския съюз, поради автономността на неговите понятия, принципа за примата му, както и задължението за лоялно сътрудничество по чл.4, ал.3 ДЕС. В случая няма несъответствие с националното регулиране, доколкото с чл.8, ал.1, т.2 КЗ застрахователите на другите държави членки са нормативно отграничени тъкмо на база застрахователната им дейност, извършвана при условията на правото на установяване или свобода на предоставяне на услуги съответно по глави 2 и 3, дял IV ДФЕС, от застрахователите, учредени по ТЗ, лицензирани от КФН за застрахователна дейност в Р. Б., по чл.8, ал.1, т.1 КЗ.

Съобразно това разграничение следва да се тълкуват чл.294, ал.1 и 4 КЗ. Без израз „посредством установяване или свободата на предоставяне на услуги”, те биха важали за всички застрахователи, предлагащи на територията на Р. Б., задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и/или задължителна застраховка "Злополука" на пътниците. С включването в чл.294, ал.1 и 4 КЗ на този допълнителен признак – упражнена свобода на движение, от приложното им поле са изключени застрахователите по чл.8, ал.1, т.1 КЗ, за които той липсва понеже

извършват дейност в Р. Б. като държава членка по произхода им - § 1, т.20 от ДР на КЗ, без при тях установяването чрез седалище да е при условията на упражнена свобода на гражданин или дружество на друга държава членка. Следователно чрез чл.294, ал.1 и 4 КЗ е установено допълнително задължение за застрахователите по чл.8, ал.1, т.2 КЗ за предоставяне на информация за сключените и прекратени от тях задължителни застраховки "Гражданска отговорност" на автомобилистите и/или "Злополука" на пътниците в Р. Б., в отклонение от гарантирания с чл.61 ДФЕС национален режим, недопускащ разлики в третирането между доставчиците на услуги по чл.56, ал.2 ДФЕС.

По изложените съображения, ЗАД "А." не попада в категорията на застрахователи по чл.8, ал.1, т.2 КЗ, доколкото застрахователната му дейност не е при условията на правото на установяване или на свободата на предоставяне на услуги по глави 2 и 3, дял IV ДФЕС. Формално-юридически не е адресат на задължението по чл.294, ал.4 вр. ал.1 КЗ, не е длъжал изпълнението му и не може да отговаря по чл.317а, ал.3 вр. чл.319 КТ за неизпълнението им. Важащи за застрахователите по чл.8, ал.1, т.2 КЗ, тези правила е недопустимо да бъдат разпростирани спрямо този или който и да е друг застраховател по чл.8, ал.1, т.1 КЗ. Това би значело приложение на административнонаказателна разпоредба по аналогия в противоречие с чл.46, ал.3 ЗНА и принципа за законоустановеност на деянията, съставляващи административни нарушения по чл.2, ал. 1 ЗАНН.

Неоснователни са и останалите доводи по касационната жалба. Първо, даденото с обжалваното решение тълкуване на чл.317а КЗ не противоречи на чл.46, ал.1 ЗНА. В частност не е изолирано, без връзка с другите разпоредби, уреждащи задълженията на застрахователите по чл.8, ал.1 КЗ за предоставяне на информация за дейността им. Второ, не намира опора в закона виждането на касатора, че чл.294 и чл.317 КЗ установявали две различни по адресати и предмет нормативни задължения. В действителност чл.294, ал.1 и 4 КЗ изискват предоставянето на ежеседмична справка за сключените и прекратени договори по задължителните застраховки от застрахователите по чл.8, ал.1, т.2 КЗ, докато чл.317а КЗ урежда отговорността за забава в предоставяне на информацията по реда на чл.294, ал.1 и 4 КЗ. Трето, административнонаказателната отговорност на ЗАД "А." не би могла самостоятелно да се осъществи само по чл.317а КЗ, тъй като текстът изключва такова самостоятелно свое приложение, изрично препращайки към реда за предоставяне на информация по чл.294, ал.1 и 3 КЗ. От тази правно-техническа формулировка не могат да се правят предположения, че законодателят е целял да ограничи препращането по чл.317а, ал.3 вр. ал.1 КЗ само към реда за предоставяне на информация по чл.294, ал.4 вр. ал.1 КЗ, без да отвежда към задължените лица. Административнонаказателната отговорност по чл.317а КЗ за неизпълнение на задължението по чл.294 КЗ може да е с обхват, по-тесен от този за изпълнението му, така че да важи само сключените договори за задължителна застраховка "Гражданска отговорност", но не и по-широк или различен. Границите на отговорността за неизпълнение се задават винаги от тези на задължението за изпълнение, без ги надхвърлят. Това, че чл.317а, ал.1 КЗ визираща "застраховател" в единствено число е поради личния характер на административнонаказателната отговорност, която не може да е едновременно предвидена и осъществена спрямо всички застрахователи по чл.294, ал.1 КЗ. Четвърто, с чл.249, т.1 и 2 КЗ задължителните застраховки "Гражданска отговорност" на автомобилистите и "Злополука на пътниците" са упоменати като видове. Тази

нормативна класификация по никъв начин не генерализира задължението по чл.294, ал.4 вр. ал.1 КТ и не го вмения в тежест на всички застрахователи по чл.8, ал.1, т.1 и 2 КЗ. Извън чл.249, т.1 и 2 КЗ, в касационната жалба бланкетно се реферира към изцяло неконкретизирани разпоредби на КЗ, Наредба 24/2006 г. за задължителното застраховане и методиката за уреждане на претенции за обезщетения за вреди, които според касатора изисквали отчитане на полиците по задължителната застраховка “Гражданска отговорност” в тежест на всички застрахователи, предлагащи продукта на територията на Р. Б.. Този извод не почива на конкретни правни разпоредби, разширяващи или иначе изменящи обхват на това задължение по чл.294, ал.4 вр. ал.1 КЗ. Доводите за необходимостта от своевременен и цялостен надзор на дейността предвид значимостта на обществените отношения – обект на защита, бъдейки изцяло по целесъобразност, са ирелевантни за законосъобразността НП № Р-10-263/15.03.2011 г. Пето, несъгласуваността с чл.292 и 293 КЗ, по силата на които Информационният център на ГФ събира информация за застраховките на всички моторни превозни средства, които обичайно се намират на територията на страната, не е причина съдът да приложи чл.294 КЗ с редакция, различна от действащата, или по аналогия в разрез със забраната по чл.46, ал.3 ЗНА и законоустановеността на административните нарушения по чл.2, ал. 1 ЗАНН. Шесто, чл.294, ал.1 и 4 КЗ не приравняват застрахователите по чл.8, ал.1, т.1 и 2 КЗ по отношение на текущия контрол за спазване изискванията на сключване на задължителната застраховка “Гражданска отговорност” на автомобилистите, въпреки твърденото от касатора такова приравняване съгласно директивите на ЕС за сближаване и синхронизиране на законодателството на държавите членки за надзора на застрахователните дружества. Седмо, несъответствието с целта на закона е основание за незаконосъобразност само на административните актове, не и на наказателните постановления. Ето защо не се обсъждат групата доводи на касатора, свързани с целта на закона да се защитят и гарантират правата на всички потребители на застрахователни услуги, а не само на тези с полици от застрахователи от други държави членки. Задължителността е в сключването на застраховката “Гражданска отговорност” и в съществените й елементи, не и в упражнявания контрол. О., ЗАД “А.” е санкциониран по чл.317а, ал.3 вр. чл.319, ал.1, т.2 КЗ за непредоставена информация на КФН по чл.294, ал.4 вр. ал.1 КЗ, а не на Информационния център на ГФ. Ето защо съображенията, базирани на правната уредба на този център, практическата му организация и взаимодействие с други институции, са несъотносими към този спор. Девета, изложените критики към разликите в правния режим на застрахователите по чл.8, ал.1, т.1 и 2 КЗ не заличават неудареното им третиране по чл.294, ал.1 КЗ, който съдът е длъжен да приложи в актуалната му нормативна редакция. По нея ЗАД “А.” не е длъжал предоставяне на информация за сключване на посочените две полици на КФН, което изключва административнонаказателната му отговорност за забава в представянето им по чл.317а, ал.3 вр. чл.319, ал.1, т.2 КЗ. НП № Р-10-263/15.03.2011 г. е незаконосъобразно издаден и затова като го е отменил въззивният съд не е нарушил закона по чл.348, ал.1, т.1 НПК вр. чл.63, ал.1, изр.2 ЗАНН.

След така извършената касационната проверка по чл. 218 АПК, вр. чл.63, ал.1, изр.2 ЗАНН тази инстанция намира касационната жалба за неоснователна. Атакуваното първоинстанционно решение е валидно, допустимо и правилно и такова следва да се остави в сила.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2, пр.1 АПК вр. чл.63, ал.1, изр.2 ЗАНН,
Административен съд София–град

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение от 06.03.2012 г. по НАХД № 13700/2011 г. на СРС, НО, 9
състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: